

พิมพ์ครั้งที่ 3

การพยาบาล

อาชีพอนามัย : แนวคิดและการปฏิบัติ

10042686

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

โดย ศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ คิลปสุวรรณ

ภาควิชา การพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ส่วนที่ 1 มนุษย์ สิ่งแวดล้อม งาน การเจ็บป่วยและการดูแลสุขภาพ

	หน้า
บทที่ 1 สุขภาพการเจ็บป่วยของวัยแรงงานและงานอาชีวอนามัยในสังคมไทย	
มนุษย์งานสิ่งแวดล้อมในการทำงาน	3
ประเภทของงาน	6
การพัฒนาเศรษฐกิจที่มีผลต่อสภาพชีวิตของแรงงานไทย	10
ความปลอดภัยและสุขภาพของผู้ใช้แรงงานในสังคมไทย	13
อุบัติเหตุและความปลอดภัยในการทำงาน	18
สุขภาพของผู้ใช้แรงงาน	20
ปัญหาสาธารณสุขของประเทศในกลุ่มวัยแรงงาน	25
สมาคมวิชาชีพ	30
บทที่ 2 พยาบาลอาชีวอนามัยกับการดูแลสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของผู้ใช้แรงงาน	
ความหมายและขอบเขตของอาชีวอนามัย	36
การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย	37
ประวัติงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของประเทศไทย	38
พยาบาลอาชีวอนามัยกับงานส่งเสริมสุขภาพ	48
บทบาทหน้าที่การดำเนินงานของพยาบาลอาชีวอนามัย	51
ตัวอย่าง แนวทางการจัดบริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงพยาบาล	62
สมรรถภาพหลักของพยาบาลในอนาคต	71
มาตรฐานของพยาบาลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม	73
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานบริการพยาบาลอาชีวอนามัย	80
บทที่ 3 โรคจากการประกอบอาชีพ การป้องกันและควบคุม	
การเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพ	89
โรคจากการประกอบอาชีพในสังคมไทย	92
ลักษณะเฉพาะของโรคจากการประกอบอาชีพ	95
สาเหตุของการเกิดโรคจากการประกอบอาชีพ	102
แนวทางการป้องกันโรคจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน	104
หลักการวินิจฉัยโรคจากการทำงาน	107
บทบาทของพยาบาลอาชีวอนามัยในการชดเชยค่าเสียหายจากการเจ็บป่วยในงาน	140

บทที่ 4	สิ่งก่อดอันตรายแก่สุขภาพของผู้ใช้แรงงาน	หน้า
	การให้ความหมายของสิ่งก่อดอันตรายในการทำงาน	150
	สิ่งก่อดอันตรายด้านกายภาพ	153
	ความร้อน	153
	ความเย็น	156
	เสียง	158
	แรงกดดันของบรรยากาศ	162
	ความสั่นสะเทือน	164
	รังสี	168
	สิ่งก่อดอันตรายจากสารเคมี	171
	ข้อบ่งชี้ทางชีวภาพ (Biomaker)	184

ส่วนที่ 2 ความเสี่ยงทางสุขภาพ อุบัติเหตุ การจัดการและคุณภาพของบริการ

บทที่ 5	การประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง: ทีมงานอาชีพอนามัยและสิ่งแวดล้อม	
	การประเมินความเสี่ยง : แนวคิดและวิธีการ	194
	ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงจากการทำงาน	197
	การบริหารจัดการความเสี่ยง	204
	การสำรวจโรงงาน	208
	มาตรการป้องกันเพื่อควบคุมความเสี่ยงทางสุขภาพ	219
	การตรวจคัดกรองก่อนเข้าทำงาน	226
	การประเมินการได้รับอันตรายจากการทำงานหรือสารพิษของระบบสืบพันธุ์สตรี	228
	การวิเคราะห์งาน	231
	การพัฒนามาตรฐานของงานอาชีพอนามัย โดยวิธีการประเมินความเสี่ยง	239
	แผนภาพการประเมินผล “การประเมินความเสี่ยง”	240
	พยาบาลอาชีพอนามัยกับการสื่อสารความเสี่ยงจากการทำงาน	241
บทที่ 6	การเฝ้าระวังทางสุขภาพ : ลักษณะท่าทางและวิธีการทำงานที่มีผลต่อสุขภาพ	
	การเฝ้าระวังทางสุขภาพในงานอาชีพอนามัย	248
	ความสำคัญการจัดการเฝ้าระวังทางสุขภาพ	251
	รูปแบบของการยศาสตร์	253
	การประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพตามแนวคิดการยศาสตร์	286
	การยศาสตร์ในโรงพยาบาล	297
	วิธีการประเมินการะทางการยศาสตร์	308
	การปรับปรุงระบบการทำงานตามแนวคิดเชิงการยศาสตร์	314

บทที่ 7 อุบัติเหตุในงานและการจัดการความปลอดภัย

การประสบอันตรายจากการทำงาน	320
อุบัติเหตุและความปลอดภัยในการทำงาน	323
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุ	326
สาระสำคัญของกฎหมายความปลอดภัยของลูกจ้าง	328
ปัญหาความไม่ปลอดภัยในการทำงาน	335
ความผิดพลาดของมนุษย์	337
อุบัติเหตุจากการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์	340
การจำแนกประเภทของการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ	345
การป้องกันอุบัติเหตุ	350
วัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กร	357
ความสำคัญของการปฐมพยาบาลในสถานประกอบการ	365

บทที่ 8 คุณภาพของบริการสุขภาพในสถานประกอบการ

คุณภาพในงานบริการสุขภาพ	372
หน่วยบริการสุขภาพในสถานประกอบการ	379
การออกแบบหน่วยงาน และการจัดเตรียมดำเนินการ	384
การวางแผนระบบการจัดเก็บข้อมูล	391
การจัดทำบันทึกรายงานทางด้านสุขภาพ	403
การจัดบริการให้คำปรึกษาในสถานประกอบการ	412
การบริหารจัดการรายกรณี	420
บทบาทหน้าที่ของพยาบาลอาชีวอนามัยในการบริหารจัดการรายกรณี	427
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงาน	435
ข้อพิจารณาเชิงจริยธรรม	435
แผนการดูแลสุขภาพพนักงาน (รายบุคคล)	443
ผลประโยชน์ของการตรวจสอบมาตรฐานในงานบริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	446
คุณภาพและกระบวนการตรวจสอบ	447

ส่วนที่ 3 การสร้างเสริมสุขภาพ แผนงานโครงการ การวิจัยและแนวโน้มใน งานพยาบาลอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

บทที่ 9 การส่งเสริมป้องกันสุขภาพและเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน

วิวัฒนาการของการส่งเสริมสุขภาพ	452
การส่งเสริมสุขภาพในโรงงาน	454
ความเครียดจากการทำงาน	486
หลักสำคัญในการบริหารเวลา	489
การสนับสนุนทางสังคม	499

การจัดดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพในสถานประกอบการ	500
บทบาทหน้าที่ของพยาบาลในการส่งเสริมสุขภาพ	510
บทที่ 10 การวางแผนและประเมินผลโครงการทางสุขภาพสำหรับผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ	
ความหมายและความสำคัญของการวางแผน	517
การวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุของปัญหา	533
การวางแผนกลยุทธ์เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพและความปลอดภัยในสถานประกอบการ	544
การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก	552
การบริหารจัดการและควบคุมแผนงาน/โครงการ	555
ข้อควรพิจารณาในการวางแผนและดำเนินโครงการ	559
การประเมินผลโครงการ	564
บทที่ 11 การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพบริการของพยาบาลในการงานอาชีวอนามัย	
การพัฒนาคุณภาพบริการของพยาบาลอาชีวอนามัยด้วยงานวิจัย	572
กระบวนการยอมรับผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการ	579
สถานการณ์ในการทำวิจัยสำหรับพยาบาลอาชีวอนามัย	582
ความสำคัญของการวิจัยในสถานประกอบการ	584
กระบวนการทัศน์เกี่ยวกับทำวิจัย	586
การวิจัยเชิงคุณลักษณะและเชิงปริมาณ	587
รูปแบบปัญหาหรือคำถามที่ใช้ในการวิจัยด้านอาชีวอนามัย	594
การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นการวิจัย	595
ขอบเขตการวิจัยทางการพยาบาลอาชีวอนามัย	597
การวิจัยเพื่อพัฒนางานบริการอาชีวอนามัย	601
ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)	605
บทที่ 12 ประเด็นปัญหาและสิ่งท้าทายในอนาคตสำหรับพยาบาลในงานอาชีวอนามัย	
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการพยาบาลอาชีวอนามัย	620
จริยธรรมในการปฏิบัติพยาบาล	628
การประยุกต์หลักจริยธรรมในงานพยาบาลอาชีวอนามัย	632
การสื่อสารบอกความจริง (Truth Telling)	640
ความสำคัญของบันทึกรายงาน	643
พยาบาลกับการปกป้องคุ้มครองผู้ด้อยโอกาส	649
อิสรภาพของวิชาชีพพยาบาลในสถานประกอบการ	652
ประเด็นปัญหาในการปฏิบัติพยาบาลอาชีวอนามัย	658
ดัชนีผู้แต่ง	662
ดัชนีเนื้อหา	667